

**Individuálna výročná správa
Obce STRÁŽA
za rok 2018**

.....
starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	3
4. Poslanie, vízie, ciele	5
5. Základná charakteristika obce	6
5.1. Geografické údaje	6
5.2. Demografické údaje	7
5.3. Symboly obce	8
5.4. História obce	9
5.5. Pamiatky	11
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	
6.1. Výchova a vzdelávanie	11
6.2. Zdravotníctvo	12
6.3. Sociálne zabezpečenie	12
6.4. Kultúra	12
6.5. Hospodárstvo	13
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	14
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018	14
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2018	15
7.3. Rozpočet na roky 2019 - 2021	16
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	16
8.1. Majetok	16
8.2. Zdroje krytia	17
8.3. Pohľadávky	18
8.4. Záväzky	18
9. Hospodársky výsledok za rok 2018 - vývoj nákladov a výnosov	19
10. Ostatné dôležité informácie	21
10.1. Prijaté granty a transfery	21
10.2. Poskytnuté dotácie	21
10.3. Významné investičné akcie v roku 2018	22
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	22
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	22
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	23

1. Úvodné slovo starostu obce

Výročná správa obce Stráža dáva prehľad o hospodárení obce a o predpoklade hospodárenia do budúcich rokov. Je komplexne spracovaná z pohľadu súčasných všeobecných znalostí o obci Stráža a podľa súčasného stavu finančných prostriedkov obce a majetku obce.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: OBEC STRÁŽA
Sídlo: Stráža 243, 013 04 Dolná Tižina
IČO: 00321630
Štatutárny orgán obce: Ján Poliak, starosta obce
Telefón: 041/5694 001
Mail: oustraza@gmail.com
Webová stránka: www.e-obce.info/straza

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce:	Ján Poliak
Zástupca starostu obce do 04. 12. 2018:	Anna Bačinská
Zástupca starostu obce od 04. 12. 2018:	Peter Bugáň
Hlavný kontrolór obce:	Ing. Katarína Bačinská
Obecné zastupiteľstvo do 04. 12. 2018:	Anna Bačinská
	Peter Bugáň
	Peter Kolenčín
	Anna Kováčová

Juraj Kubala
Emília Mackovčinová
Gabriela Poliaková

Obecné zastupiteľstvo od 04. 12. 2018:

Peter Bugáň
Mgr. Matej Franek
Anna Kováčová
Juraj Kubala
Emília Mackovčinová
Gabriela Poliaková
Dalibor Radočani

Komisie:

Inventarizačná komisia do 04. 12. 2018

- predseda - Emília Mackovčinová
- člen – Peter Bugáň

Inventarizačná komisia od 04. 12. 2018

- predseda - Emília Mackovčinová
- člen – Peter Bugáň
- člen – Mgr. Matej Franek

**Komisia na ochranu verejných
záujmov do 04. 12. 2018**

- predseda – Peter Kolenčín
- člen – Gabriela Poliaková

**Komisia na ochranu verejných
záujmov od 04. 12. 2018**

- predseda – Gabriela Poliaková
- člen – Mgr. Matej Franek
- člen – Anna Kováčová

Obecný úrad: Ing. Jana Šoporová – referentka, účtovníčka, ekonómka
Eva Guothová – referentka, správca daní a poplatkov

Materská škola: Bc. Iveta Hanusová – riaditeľka MŠ
Bc. Barbora Hlávková – učiteľka MŠ
Blažena Bugáňová - školníčka

Účtovná jednotka nemá žiadnu organizačnú zložku v zahraničí.

Obec Stráža nie je materskou účtovnou jednotkou pre inú účtovnú jednotku.

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

„Zabezpečiť kvalitné služby pre obyvateľov obce, podnikateľov a návštevníkov a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov predstavuje dôsledný denný operatívny manažment a realizáciu profesionálnych interných služieb.“

Vízie obce:

„Obec Stráža by sa chcela rozvíjať tak, aby si vytvárala imidž zdravej a perspektívnej obce so zvyšujúcou sa kvalitou života jej obyvateľov pri sústavnom zlepšovaní životného prostredia.“

Ciele obce:

- trvalo udržateľný rast a rozvoj obce Stráža,
- kvalitné a ústretové poskytovanie služieb občanom,
- ochrana a bezpečnosť občanov obce Stráža,
- zabezpečenie čistej obce s progresívnymi formami zberu a likvidácie odpadu,
- bezpečné, dostupné a udržiavané komunikácie v každom ročnom období,
- školy a školské zariadenia pre 21. storočie,
- športom k zdraviu – športujúci obyvatelia,

- atraktívne kultúrne a spoločenské aktivity pre každého,
- zabezpečiť príjemné a kvalitné životné prostredie pre život,
- zabezpečiť kvalitné služby v oblasti fungujúcej samosprávy,
- poskytovať sociálne služby na vysokej úrovni.

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce:

Obec Stráža leží v Severoslovenskom považskom regióne, v blízkosti mesta Žilina, ktoré je od obce Stráža vzdialené približne 15 km. Výmerou 317 ha sa rozprestiera v Terchovskej doline. Intravilán obce leží v nadmorskej výške od 320 do 550 metrov nad morom. Chotár obce sa využíva prevažne na poľnohospodárske účely. Poloha obce je výhodná vzhľadom na to, že jej os tvorí štátna cesta spájajúca obec s mestom Žilina a obcou Terchová. Obec Stráža je súčasťou okresu Žilina, ktorý bol utvorený na základe nového územnosprávneho členenia Slovenskej republiky a ten územne patrí do Žilinského kraja.

Susedné mestá a obce: Lysica, Belá, Dolná Tižina, Krasňany

Celková rozloha obce: 317 ha

Nadmorská výška: od 320 do 550 m n. m.

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov:

Prehľad počtu obyvateľov zobrazuje nasledujúca tabuľka:

Tabuľka č. 1 Prehľad počtu obyvateľov

Počet obyvateľov k 31. 12. 2017	685
Počet obyvateľov k 31. 12. 2018	683
Počet detí od 0 - 14 rokov	119
Počet obyvateľov od 15 - 18 rokov	36
Počet obyvateľov od 19 - 60 rokov	417
Počet obyvateľov nad 61 rokov	111

Zdroj: Vlastné spracovanie

Počet detí a mládeže do 18 rokov: 155

- z toho počet dievčat: 82
- z toho počet chlapcov: 73

Počet dospelých nad 18 rokov: 528

- z toho počet žien 278
- z toho počet mužov 250

Počet narodených detí k 31. 12. 2018: 7

Počet zomretých obyvateľov k 31. 12. 2018: 2

Počet odsťahovaných obyvateľov k 31. 12. 2018: 3

Počet prisťahovaných obyvateľov k 31. 12. 2018: 5

Priemerný vek mužov je 37,32 a žien 38,46.

Národnostná štruktúra:

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa obyvatelia obce Stráža hlásia k slovenskej národnosti .

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu:

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania je vo väčšine kresťanskokatolícka.

Vývoj počtu obyvateľov:

Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V roku 2018 počet zomrelých neprekočil počet živonarodených obyvateľov.

5.3. Symboly obce

Erb obce:

V modrom štíte v zelenej pažiti strieborný zlatokopytý vzpínajúci sa kôň, vpravo zelený z pažite vyrastajúci trs trávy.

Vlajka obce:

Obecná vlajka má podobu troch pozdĺžnych pruhov modrého, bieleho a zeleného. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

Pečať obce:

Obec používa pečať s nápisom obec Stráža s erbom obce.

5.4. História obce

Obec patrila do majetku panstva Starého hradu Varín (pôvodný názov bol Varna). V prvej polovici 13. storočia mu patrilo územie na východe ohraničené Oravou, na juhu siahalo za riekou Váh, na západe po Kysucu a jeho severná časť bola totožná s poľskými hranicami. Hrad mal funkciu pohraničnej pevnosti Uhorska, chránil obchodnú cestu, ktorá viedla popri Váhu z východu na západ a pravdepodobne bol aj mýtnou stanicou. Obyvateľstvo Stráže spolu s ďalšími obcami bolo povinné rôznymi dávkami a službami, medzi inými aj vojenskou dávkou, a zároveň vydržovalo hradnú posádku.

Prvá písomná zmienka o obci Stráža je z 15. storočia, presnejšie z roku 1439, v donačnej listine kráľa Albrechta, ktorou svojej manželke Alžbete daroval viaceré mestá a panstvá Trenčianskej stolice, medzi ktorými bolo aj starohradské panstvo. Je pravdepodobné, že obec existovala už skôr. Niektorí historici na základe názvu obce poukazujú na možnosť jej vzniku už pred 13. storočím. Táto skutočnosť však nie je archeologicky doložená. Z iného historického dokumentu, týkajúceho sa majetkovej delby medzi Pongrádcovcami, neskoršími majiteľmi panstva sa dozvedáme, že v obci v roku 1520 bolo 6 sedliakov, 2 pustné role a čo je dôležité, spomína sa tu existencia richtára. Túto skutočnosť časť historikov vysvetľuje tak, že obec v priebehu 15. storočia mohla z pôvodného domáceho zvykového práva prejsť na nemecko-tešínske právo, neskôr známe ako žilinské v rámci dedinského práva a z toho vyplývajúcich výhod. Richtárska funkcia bola navyše voľne scudziteľná a tak zemepáni udeľovali dedičné richtárstvo, buď ako odmenu za preukázané služby alebo ho jednoducho predávali. Richtárovi prislúchala časť poplatkov z dávok dedinského obyvateľstva a pokút. Bol prvostupňový sudca a z daňových poplatkov mu patrilo denár z každého 6 lánu (usadlosti). Dedinské obyvateľstvo malo právo na spoločné pasienky, na výrub dreva v lese a na rybačku. Najväčším prínosom pre postavenie poddaných v dedinách bolo presné vymedzenie povinností a platieb voči zemepánovi. Vzhľadom na skutočnosť, že obec bola ešte začiatkom 20. storočia typickou pasienkovo-roľníckou obcou a okolité dediny ako napr. Dolná Tižina, Belá a pod. sa dokázateľne riadili valašským právom. Najpravdepodobnejšie je, že aj Stráža prešla na toto právo alebo priamo vznikla valašskou kolonizáciou. Táto sa k nám začala šíriť koncom 14. storočia. Valasi boli pastieri. Svoje stáda kôz a oviec pásli na pasienkoch a holiach predtým hospodársky nevyužitých, preto k nim feudáli posielali svojich lokátorov. Dostávali do úžitku lesy, pasienky a niektoré výhody. Panstvu za to odvádzali peňažnú dávku, produkty z chovu a neplatili cirkevný desiatok ani štátnu daň. Neboli povinní ani robotami. Vykonávali iba

niektoré strážne a vojenské povinnosti. Valašské osady mali preto určitú súdnu a správnu autonómiu, ktorá bola v rukách voleného richtára.

5. 4. 1. *Názov obce*

V etnickom zložení obyvateľstva prevládal domáci prvok. Názov obce počas celej jej existencie si zachoval pôvodný slovenský, v staršom období pololatinský tvar. V roku 1439 je possessio seu villa Strase, v roku 1520 Zthrasa, v roku 1598 Ztrza a v roku 1793 Strassa. Od roku 1808 sa stretávame so slovenskou formou Stráža. V úradnom rakúsko-uhorskom listinnom materiáli sa používala pomad'arčená forma Sztrázsa alebo preklad slovenského názvu – Nemesőr. Z 18. storočia je známa obecná pečať kruhová s priemerom 23 mm. V kruhopise je nápis SIFIL.P.SZTRAZA a kosoštvorec tvorený 9 bodkami. Centrom pečate je erbová figúra znázorňujúca koňa na pažiti.

5.4.2. *Pôvodné obyvateľstvo a pôvodná architektúra*

Obyvatelia sa živili salašníckym chovom oviec, prácou v lese, roľníctvom a chovom dobytky. Neúrodná pôda ich nútila hľadať si neskôr aj iné zdroje obživy. Dostatok vápenca v okolí neďalekého Varína a Nezbudskej Lúčke podnietil vznik vápenkárstva. Stráža bola potočnou dedinou sčasti s nepravidelnou zástavbou. Sídelnou osou sa stal potok Varínka, ktorý určoval radenie obytných i hospodárskych jednotiek. Zrubové hospodárske stavby stáli vo dvoroch voľne cez cestu oproti obytným domom. 18. storočie znamenalo pre obec istý rozvoj, keďže v roku 1784 mala už 30 domov, v ktorých žilo 33 rodín, čo predstavovalo 208 obyvateľov. Pozvoľný rast pokračoval i v 19. storočí, napr. v roku 1828 štatistiky uvádzajú 34 domov a 315 obyvateľov.

Pôvodnú drevenú architektúru dediny zničil veľký požiar, ktorý vypukol 03. apríla 1910 v neskorých nočných hodinách. Vzhľadom k tomu, že základným stavebným materiálom väčšiny objektov bolo drevo, rýchlo sa rozšíril. Ohňu padlo za obeť 27 obytných domov a viac ako 60 hospodárskych stavísk, množstvo dobytky, obilia, krmiva a pod. Celková škoda bola vyčíslená na viac ako 100 000,- korún. Takmer tri štvrtiny obyvateľov obce sa ocitlo bez strechy nad hlavou, osobného majetku a hrozil im hlad. Predstavenstvo obce sa rozhodlo obrátiť na ministerstvo vnútra so žiadosťou o udelenie dlhodobej bezúročnej pôžičky vo výške 60 000,- korún, pričom dlžníkom sa mala stať obec, ktorá by počnúc 01. novembrom 1911 každoročne splácala finančnú čiastku v takej výške, aby celková suma bola vrátená počas 20 rokov. Pôžička sa rozdelila medzi 30 najviac postihnutých rodín – pohorelcov. Poskytla ju žilinská úverová banka, akc. spol. Stavebné práce boli zverené firme Karol Grún a synovia. Novovpracovaný plán Stráže z dôvodov protipožiarnej prevencie predpokladal výstavbu murovaných trojpriestorových domov so sedlovou strechou s valbou a murovaným štítom s väčšími dvojitémi oknami i dverami. Jeho realizáciou sa celkovo zlepšili hygienické pomery a podmienky bývania. Aj hospodárske budovy dostali murované a železobetónové časti.

Stavebný materiál ako piesok, štrk z potoka Varínka použitý na stavbu, mali pohorelci zdarma. Rovnaké nariadenie platilo aj na skaly získané z okolia. Podľa dohody obecného predstavenstva so stavebnou firmou mala byť výstavba hospodárskych budov ukončená do 01. augusta a rekonštrukcia celej dediny do 01. novembra 1910. 18. októbra však firma Grún a synovia hlásila, že práce ukončia do 25. októbra 1910. Obnova obce sa skončila.

5.5. Pamiatky

Kaplnka Božie muky – na kopci nad obcou je zasvätená sv. Jánovi – Krstiteľovi a predstavuje klasicistickú stavbu z konca 18. storočia. Predstavuje menší vežový objekt s nárožnými pilastrami, na ktorých spočíva horná časť s otvorenými arkádami. Arkády majú nad oblúkmi profilovanú rímsu. Na streche je kovaný barokový kríž. V kaplnke je umiestnená socha sv. Jána postavená v r. 1735, rekonštruovaná bola v r. 1990 a 2008.

Kaplnka Krista – Kráľa bola v obci postavená v rokoch 1932-1933, v pseudogotickom slohu. Ide o obdĺžnikovú stavbu so sedlovou strechou s malou predstavanou vežičkou. Rekonštruovaná bola v rokoch 1989 a 2009.

Nová stavba s moderným architektonickým riešením umiestnená v strede obce:

Kostol s domom smútku dostavaný v r. 1996 zasvätený Sv. Gorazdovi. Spolupatrnmi kostola sú Sv. Cyril a Metod a Sedembolestná panna Mária. Investorom stavby bol Obecný úrad Stráža. Finančné prostriedky na jeho stavbu boli zabezpečené: z rozpočtu obce, milodarmi od veriacich, od farského úradu Dolná Tižina, podnikateľov aj dobročinných organizácií.

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Materská škola Stráža

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na : **zvyšovanie úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu.**

6.2. Zdravotníctvo

V obci Stráža sa nenachádza žiadne zdravotné zariadenie. Zdravotnú starostlivosť občanom obce Stráža poskytuje:

- Fakultná nemocnica v Žiline,
- Praktická súkromná lekárnica: MUDr. Hanáková Erika vo Varíne, MUDr. Zajacová v Belej
- Detskí súkromní pediatri: MUDr. Milová Janka, MUDr. Marcová Oľga vo Varíne,
- Súkromná zubná ambulancia: MUDr. Kalužayová v Belej,
- Súkromné gynekologické ambulancie: MUDr. Pažičká v Belej, MUDr. Tavač vo Varíne.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti zostane zatiaľ nezmenený. V súčasnosti buduje súkromný majiteľ Poľovníckeho hotela DIANA rehabilitačné a relaxačné centrum, ktoré by mohli občania využívať v rámci prevencie, ako aj liečby.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby sa už v obci Stráža nerealizujú. Pre seniorov je najbližšie k dispozícii vybudovaný Domov dôchodcov vo Varíne, v Terchovej a denný stacionár v Tepličke nad Váhom a Belej. Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať naďalej na opatrovateľskú službu, t.j. domácu starostlivosť o chorých a starých občanov v rodinnom domácom prostredí. Zároveň sa naďalej plánuje venovaniu sa sociálnej starostlivosti a pomoci pri riešení rôznych finančných, administratívnych, rodinných a iných sociálnych problémoch v rodinách s deťmi, u starých, chorých, osamelých a spoločensky neprispôsobivých občanov, ako aj pri ostatných občanoch v hmotnej núdzi.

6.4. Kultúra

Na rozvoj kultúry a športu pre deti, mládež a dospelých slúži športový areál v obci. Nachádza sa v ňom futbalové ihrisko, na ktorom sa odohrávajú tréningové a športové zápasy FK Stráža, t. j. mužstiev žiakov, dorastencov a dospelých. V areáli futbalového ihriska sa nachádza asfaltová plocha, ktorá v letnom období slúži na bicyklovanie, kolobežkovanie,

korčuľovanie na kolieskových korčuľoch a v zimnom období sa táto plocha mení na ľad, na ktorom si môžu deti a dorast obce Stráža zahrať hokej alebo sa zdokonaľovať v korčuľovaní. V roku 2011 obec uskutočnila výstavbu multifunkčného ihriska, ktoré sa nachádza v blízkosti kostola. V letnom období slúži na športové hry, ako sú napr. tenis, basketbal, vybíjaná, hádzaná a v prípade potreby aj futbal, a v zimnom období slúži na tréningy obecných mužstiev. Pri multifunkčnom ihrisku bolo vybudované aj detské ihrisko so šmykľavkou s horolezeckou stenou, hojdačkou a pieskoviskom pre menšie deti z obce Stráža a tiež bol tento obecný priestor doplnený o vybudovanie ihriska s outdoorovými fitness prvkami na cvičenie.

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje Ľudová hudba pod vedením Petra Kolenčina.

Na základe doterajšieho vývoja možno predpokladať, že kultúrny a spoločenský život obce sa bude orientovať naďalej na zabezpečovanie a organizovanie kultúrnospoločenských podujatí, ako sú Fašiangy, Deň matiek, Deň detí, Gorazdove dni, Mikuláš, Stretnutia dôchodcov a jubilantov, víťanie nového roka a tiež zachovávanie kultúrnych tradícií.

6.5. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- Hotel DIANA,
- Potraviny KORUNA,
- Potraviny – rozličný tovar Gabriela Poliaková,
- Pohostinstvo – SITILA, s.r.o.,
- KB HOLZ, spol. s r.o. – výroba bagiet a ich rozvoz.

Najvýznamnejší priemysel v obci:

- KB HOLZ, spol. s r.o. – drevársky priemysel,
- VOMS, s.r.o. – stavebné práce, predaj pohonných hmôt,
- F & K INTERIERY, s.r.o. – stolárske práce a výroba nábytku.

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- V obci Stráža nepôsobí žiadna firma s poľnohospodárskou výrobou. V susednej obci Krasňany sa nachádza RD Terchová, ktoré sa sústreďuje na chov hovädzieho dobytku,

oviec a ich predaj do zahraničia a výrobou a predajom syrov, syrových nití a korbáčikov.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2018. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2018 bol zostavený ako prebytkový. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2018.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 13. 12. 2017 uznesením č. 144/2017.

Rozpočet bol zmenený štyrikrát:

- prvá zmena schválená dňa 02. 05. 2018 uznesením č. 28/2018,
- druhá zmena schválená dňa 28. 06. 2018 uznesením č. 42/2018,
- tretia zmena schválená dňa 27. 09. 2018 uznesením č. 50/2018,
- štvrtá zmena schválená dňa 11. 12. 2018 uznesením č. 15/2018.

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31. 12. 2018	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	252 610,00	294 520,00	284 001,49	96,43
z toho :				
Bežné príjmy	214 610,00	241 520,00	238 669,91	98,82
Kapitálové príjmy	1 000,00	1 000,00	349,16	34,92
Finančné príjmy	37 000,00	52 000,00	44 982,42	86,50
Výdavky celkom	252 275,00	261 174,00	240 911,67	92,24
z toho :				
Bežné výdavky	200 425,00	195 447,00	182 645,33	93,45
Kapitálové výdavky	45 350,00	62 227,00	55 137,26	88,61
Finančné výdavky	6 500,00	3 500,00	3 129,08	89,40
Rozpočet obce	335,00	33 346,00	43 089,82	

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2018

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31. 12. 2018 v EUR
Bežné príjmy spolu	238 669,91
z toho : bežné príjmy obce	238 669,91
bežné príjmy RO	0,00
Bežné výdavky spolu	182 645,33
z toho : bežné výdavky obce	182 645,33
bežné výdavky RO	0,00
Bežný rozpočet	56 024,58
Kapitálové príjmy spolu	349,16
z toho : kapitálové príjmy obce	349,16
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	55 137,26
z toho : kapitálové výdavky obce	55 137,26
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	- 54 788,10
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	1 236,48
Vylúčenie z prebytku	892,19
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	344,29
Príjmové finančné operácie	44 982,42
Výdavkové finančné operácie	3 129,08
Rozdiel finančných operácií	41 853,34
PRÍJMY SPOLU	284 001,49
VÝDAVKY SPOLU	240 911,67
Hospodárenie obce	43 089,82
Vylúčenie z prebytku	892,19
Upravené hospodárenie obce	42 197,63

Prebytok rozpočtu v sume 1 236,48 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, upravený o nevyčerpané prostriedky od subjektov mimo VS v sume 892,19 EUR navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu 344,29 EUR

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 41 853,34 EUR, navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu 41 853,34 EUR

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú:**

- a) nevyčerpané prostriedky z účelovo určených darov od Nadácie Spoločne pre región podľa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 892,19 EUR

Obec má k 31. 12. 2018 voľných disponibilných finančných prostriedkov v celkovej výške 43 089,82 EUR.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2018 vo výške **42 197,63 EUR** (43 089,82 EUR – 892,19 EUR).

7.3. Rozpočet na roky 2019 - 2021

	Skutočnosť k 31. 12. 2018	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021
Príjmy celkom	284 001,49	254 710,00	254 710,00	254 710,00
z toho :				
Bežné príjmy	238 669,91	230 710,00	230 710,00	230 710,00
Kapitálové príjmy	349,16	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Finančné príjmy	44 982,42	23 000,00	7 000,00	7 000,00

	Skutočnosť k 31. 12. 2018	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021
Výdavky celkom	240 911,67	254 178,00	212 068,00	212 068,00
z toho :				
Bežné výdavky	182 645,33	208 478,00	203 568,00	203 568,00
Kapitálové výdavky	55 137,26	39 200,00	2 000,00	2 000,00
Finančné výdavky	3 129,08	6 500,00	6 500,00	6 500,00

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok

Názov	Skutočnosť k 31. 12. 2017	Skutočnosť k 31. 12. 2018
Majetok spolu	860 463,75	881 168,53
Neobežný majetok spolu	804 522,43	828 195,34
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	697 916,15	721 589,06
Dlhodobý finančný majetok	106 606,28	106 606,28
Obežný majetok spolu	55 913,82	52 943,89
z toho :		

Zásoby	0,00	0,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	3 737,04	2 662,28
Finančné účty	52 176,78	50 281,61
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	27,50	29,30

8.2. Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31. 12. 2017	Skutočnosť k 31. 12. 2018
Vlastné imanie a záväzky spolu	860 463,75	881 168,53
Vlastné imanie	479 127,13	514 676,13
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	479 127,13	514 676,13
Záväzky	32 282,32	31 859,91
z toho :		
Rezervy	900,00	1 100,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky	207,50	128,15
Krátkodobé záväzky	11 622,97	14 208,99
Bankové úvery a výpomoci	19 551,85	16 422,77
Časové rozlíšenie	349 054,30	334 632,49

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

Významné prírastky majetku:

Obec v roku 2018 zaradila do svojej evidencie majetku:

Obstaranie pozemkov pod miestnu komunikáciu 125,58 EUR,
Rekonštrukcia miestnej komunikácie 38 510,10 EUR,
Obstaranie mraziaceho boxu do Domu smútku 4 404,00 EUR.

Významné úbytky majetku:

Obec v roku 2018 nevyradila žiadny majetok z evidencie majetku.

Významný predaj investícií:

Obec v roku 2018 nepredávala žiadne investície.

Prijaté dlhodobé a krátkodobé bankové úvery:

V roku 2018 obec neprijala žiaden dlhodobý ani krátkodobý úver.

8.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31. 12. 2017	Zostatok k 31. 12. 2018
Pohľadávky do lehoty splatnosti	1 417,39	1 072,76
Pohľadávky po lehote splatnosti	2 319,65	1 589,52

Pohľadávky obce Stráža sú rozdelené na krátkodobé a dlhodobé pohľadávky a tiež na pohľadávky do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti. Z celkovej sumy pohľadávok 2 662,28 EUR sú pohľadávky po lehote splatnosti vo výške 1 589,52 EUR, medzi ktoré patria napr. daň z nehnuteľnosti vo výške 730,31 EUR, daň za psa vo výške 40,00 EUR a pohľadávky za komunálny odpad vo výške 819,21 EUR. Pohľadávky vo výške 1 072,76 EUR sú pohľadávky do lehoty splatnosti, ktoré sú tvorené z dobropisov z vrátenia finančných prostriedkov za spotrebu plynu za rok 2018. Oproti roku 2017 došlo opäť k poklesu pohľadávok o 29 % a to z toho dôvodu, že sa podávali našim občanom – dlžníkom opätovné výzvy na úhradu pohľadávok.

8.4. Záväzky

Záväzky	Zostatok k 31. 12. 2017	Zostatok k 31. 12. 2018
Záväzky do lehoty splatnosti	11 830,47	14 337,14
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00

V roku 2018 došlo k nárastu celkových záväzkov oproti roku 2017 o 22,25 %. Ide o záväzky do lehoty splatnosti, medzi ktoré zaraďujeme záväzky, ktoré boli tvorené z nezaplatených miezd a odvodov do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní, fondov a na Daňový úrad za obdobie 12/2018, záväzkami zo sociálneho fondu a faktúrami za mesiac 12/2018.

9. Hospodársky výsledok za 2018 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31. 12. 2017	Skutočnosť k 31. 12. 2018
Náklady	204 760,69	221 308,58
50 – Spotrebované nákupy	11 595,11	13 260,22
51 – Služby	31 991,14	28 500,10
52 – Osobné náklady	120 370,17	131 654,10
53 – Dane a poplatky	580,72	818,72
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	9 807,36	12 163,61
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	25 827,26	30 437,45
56 – Finančné náklady	1 588,70	1 474,37
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	3 000,00	3 000,00
59 – Dane z príjmov	0,23	0,01
Výnosy	246 156,50	255 269,74
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	6 521,80	3 343,62
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	206 192,60	221 529,47
64 – Ostatné výnosy	1 107,32	423,88
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	900,00	900,00
66 – Finančné výnosy	9,12	8,86
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	31 425,66	29 063,91
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	41 395,81	33 961,16

Účtovná jednotka nevyaložila žiadne náklady na výskum a vývoj.

Hospodársky výsledok /**kladný**, záporný/ v sume 41 395,81 EUR bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov:

Náklady:

- Nárast nákladov na účtovej skupine **50** z dôvodu zvýšenej spotreby na nákup materiálu pre obecný úrad, TJ a materskú školu.
- Pokles nákladov na účtovej skupine **51** z dôvodu zníženia nákladov na opravy a údržby na verejnom osvetlení, obecnom rozhlase v dôsledku pravidelnej každoročnej údržby.
- Nárast nákladov na účtovej skupine **52** z dôvodu zvyšovania plátov pedagogických zamestnancov a zamestnancom vo verejnom záujme, prijatie nových zamestnancov prostredníctvom dotácie z ÚPSVaR. Z uvedených príjmov plynuli aj náležité odvody do poisťovní.
- Nárast nákladov na účtovej skupine **54** z dôvodu preúčtovania dlhodobo nezaraďovaného obstarávaného majetku ako zmarenú investíciu.
- Nárast nákladov na účtovej skupine **55** z dôvodu zaradenia nového odpisovateľného majetku do evidencie majetku.
- Pokles nákladov na účtovej skupine **56** z dôvodu platenia úrokov iba jedného dlhodobého úveru.

Výnosy:

- Pokles výnosov na účtovej skupine **60** z dôvodu menšieho počtu žiadostí o rozkopové, stavebné a kolaudačné povolenia.
- Nárast výnosov na účtovej skupine **63** z dôvodu zvýšenia príjmu z podielových daní PO.
- Pokles výnosov na účtovej skupine **64** z dôvodu znížených finančných prostriedkov z vrátenia finančných prostriedkov z ročného zúčtovania ZP a z dôvodu nepredávania obecného majetku.
- Pokles výnosov na účtovej skupine **66** z dôvodu poklesu prijatých úrokov za zostatky na bankovom účte k poslednému dňu v mesiaci.
- Pokles výnosov na účtovej skupine **69** z dôvodu doodpisovania niektorých druhov majetku.

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2018 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
MDVaRR SR	Špeciálne komunikácie	29,12
MDVaRR SR	Stavebný poriadok a bývanie	748,14
Okresný úrad Žilina	Predškolská výchova a vzdelávanie	1 327,00
Okresný úrad Žilina	REGOB	222,42
Okresný úrad Žilina	Ochrana prírody a krajiny	63,27
ÚPSVaR Žilina	Strava detí v HN MŠ	194,00
ÚPSVaR Žilina	PnD	284,00
ÚPSVaR Žilina	Dávky v hmotnej núdzi	2 573,40
Okresný úrad Žilina	Voľby do orgánov samosprávy obcí	508,49
ÚPSVaR Žilina	Transfer §50 j	3 627,47
Európsky soc. fond + ŠR (ÚPSVaR Žilina)	Chránená dielňa	2 062,31
Nadácia spoločne pre región	MŠ-podpora a rozvoj telesnej kultúry a podpora vzdelávania	892,19
Okresný úrad Žilina	Transfer na register adries	19,60
ÚPSVaR Žilina	Transfer na výchovu k plneniu školských povinností HN	16,60
ÚPSVaR Žilina	Transfer § 52a	98,98

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

- 3 627,47 EUR od ÚPSVaR Žilina na zamestnanie znevýhodnených uchádzačov pod názvom §50j,
- 2 573,40 EUR od ÚPSVaR Žilina na dávky v hmotnej núdzi pre pani Saganovú,
- 2 062,31 EUR od ÚPSVaR Žilina na preplatenie nákladov vzniknutých pri chránenej dielni.

10.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2018 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 2/2011 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
TJ Stráža	podpora činnosti futbalového klubu TJ Stráža v roku 2018 - bežné výdavky na štartovné do súťaže v jednotlivých kategóriách, poplatky SFZ a za činnosť rozhodcov, materiál (kopačky, dresy, lopty, šport. súpravy, športové pomôcky, vetrovky), doprava športovcov, materiál a údržba športového areálu	3 000,00 EUR

10.3. Významné investičné akcie v roku 2018

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2018:

- Rekonštrukcia miestnej komunikácie,
- Obstaranie mraziaceho boxu do domu smútku,
- Prebiehajúca realizácia projektu „Prístavba MŠ“,
- Obstarávanie pozemkov pod obecný cintorín.

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Rekonštrukcia miestnych komunikácií,
- Rekonštrukcia mosta,
- Dokončenie projektu „Prístavba MŠ“,
- Výstavba Amfiteátra na futbalovom ihrisku,
- Nákup pozemkov pod obecný cintorín,
- Rozšírenie outdoorového ihriska o ďalšie prvky,
- Oplotenie obecného cintorína,
- Rozšírenie detského ihriska.

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiadny súdny spor.

Vypracoval: Ing. Jana Šoporová

Schválil: Ján Poliak

V Stráži, dňa 29. 04. 2019

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke